

Pogrebna in posmrtnina

Posmrtnina je pravica, namenjena finančni pomoči svojcem umrlega, pogrebna je namenjena finančni pomoči pri kritju stroškov pogreba.

Osebe, upravičene do posmrtnine ali pogrebne do državljan Republike Slovenije ali tujci, ki imajo v Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče, če so družinski člani umrlega in so bili na dan smrti upravičeni do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka ali katerih dohodek ne presega zakonsko določenega cenusa za pogrebno oz. posmrtnino – za odraslo osebo, ki mora skrbeti le zase, je cenzus za pogrebno približno 620 EUR, za posmrtnino pa približno 580 EUR.

Do pogrebne je upravičena le oseba, ki je dejansko krila stroške pogreba. Posmrtnina se dodeli in izplača vlagatelju kot pomoč za vse družinske člane umrlega. To pomeni, da je do posmrtnine po isti pokojni osebi lahko upravičen samo en družinski član pokojne osebe.

Višina:

- pogrebne znaša približno 785 EUR,
- posmrtnine znaša približno 390 EUR.

Posmrtnina ali pogrebna se dodeli v obliki enkratnega zneska. Obrazec oziroma vlogo upravičenec pridobi in vloži pri centru za socialno delo. Vlogi mora stranka priložiti dokazilo o smrti, če ta podatek še ni vpisan v matični register o smrti. Vlogi za pogrebno mora vlagatelj priložiti tudi originalni račun za opravljeni pogreb oziroma predračun stroškov pogreba.

Pravica do pogrebne in posmrtnine se lahko uveljavljata v roku enega leta po smrti svojca, upravičenost pa se ugotavlja na dan smrti svojca.

Varstveni dodatek

Varstveni dodatek je namenjen osebam, katerih dohodek in premoženje ne zadoščata za kritje življenjskih stroškov, ki nastanejo v daljšem časovnem obdobju (npr. stroški z vzdrževanjem stanovanja, nadomeščanja trajnih potrošnih dobrin) in niso stroški za zagotavljanje minimalnih življenjskih potreb. Cenzus za pridobitev varstvenega dodatka za odraslo osebo trenutno znaša približno 580 EUR na mesec – odrasla oseba, ki mora skrbeti le za sebe in ima manj kot 580 EUR mesečnega dohodka, je pod spodnjimi pogoji upravičena do varstvenega dodatka.

Upravičenci so državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Sloveniji ali tujci z dovoljenjem za stalno prebivanje, če so:

- trajno nezaposljivi ali trajno nezmožni za delo ali starejši od 63 let (ženske) oziroma od 65 let (moški) in niso delovno aktivni (niso zaposleni),
- so upravičeni do denarne socialne pomoči oziroma bi lahko bili upravičeni do denarne socialne pomoči ali če njihov dohodek in premoženje presega cenzus za pridobitev denarne socialne pomoči, vendar ne presega cenusa za varstveni dodatek.

Višina varstvenega dodatka je, podobno kot pri denarni socialni pomoči, odvisna od dohodkov in premoženja upravičenca ter njegovih družinskih članov.

Varstveni dodatek se dodeli za določen čas, odvisno od okoliščin, ki so podlaga za dodelitev in višino varstvenega dodatka.

Obrazec oziroma vlogo za varstveni dodatek upravičenec pridobi in vloži pri centru za socialno delo.

Dodatek za pomoč in postrežbo

Dodatek za pomoč in postrežbo je mesečni denarni prejemek, namenjen poravnavanju stroškov, ki nastanejo zaradi trajnih sprememb v zdravstvenem stanju upravičenca, zaradi katerih ne more zadovoljevati osnovnih življenjskih potreb ter zato nujno in stalno potrebuje tujo nego in pomoč.

Do dodatka za pomoč in postrežbo so osebe upravičene zlasti, če imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ter so prejemniki starostne, predčasne, invalidske, vdovske ali družinske pokojnine. Do dodatka za pomoč in postrežbo so upravičene tudi druge osebe (npr. prejemnik denarne socialne pomoči), vendar morajo izpolnjevati zakonske pogoje.

Višina dodatka za pomoč in postrežbo je odvisna od potreb upravičenca ter znaša:

- približno 146 EUR, če je potrebna za opravljanje večine osnovnih življenjskih potreb ter za slabovidno osebo,
- približno 292 EUR, če je potrebna za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb ter za slepo osebo in nepokretno osebo,
- približno 418 EUR, če je potrebna za uživalca pokojnine, ki potrebuje 24-urni nadzor svojcev in obvezno strokovno pomoč za stalno izvajanje zdravstvene nege.

Dodatek za pomoč in postrežbo pripada upravičencu od dneva nastanka potrebe po pomoči in postrežbi ter traja dokler je podana potreba po njej.

Obrazec oziroma vloga za uveljavljanje dodatka za pomoč in postrežbo se pridobi ter vloži v prostorih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Izredna denarna socialna pomoč

Izredna denarna socialna pomoč je namenjena kritju izrednih stroškov, ki so vezani na preživljanje in jih z lastnim dohodkom ali lastnim dohodkom družine ni mogoče pokriti.

Upravičenci do izredne denarne socialne pomoči so osebe, ki izkažejo, da z lastnim premoženjem ne morejo pokriti izrednih stroškov, ki so potrebni za preživljanje njih oz. njihovih družinskih članov.

Višina izredne denarne socialne pomoči je, podobno kot pri redni denarni socialni pomoči, odvisna od dohodkov in premoženja upravičenca ter njegovih družinskih članov in njihovih potreb.

Izredna denarna socialna pomoč se dodeli v obliki enkratnega zneska ali za obdobje od 3 do 6 mesecev. Obrazec oziroma vlogo za denarno socialno pomoč upravičenec pridobi in vloži pri centru za socialno delo.

OPOZORILO: Upravičenec do izredne denarne socialne pomoči je dolžan prejeto pomoč porabiti za namen, za katerega mu je bila dodeljena. Centru za socialno delo mora predložiti dokazilo o namenski porabi, sicer v roku 14 mesecev po prejemu ne more uveljaviti nove izredne denarne socialne pomoči. Hkrati lahko center za socialno delo od njega zahteva vrnitev prejete pomoči.

Upravičenec mora v 8 dneh centru za socialno delo sporočiti vsa dejstva, okoliščine in vse spremembe, ki vplivajo na upravičenost, višino ali obdobje prejemanja izredne denarne socialne pomoči

Denarna socialna pomoč

Denarna socialna pomoč je namenjena zadovoljevanju minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.

Upravičenci do denarne socialne pomoči so osebe, ki so dolžne poskrbeti za lastno preživetje ali preživetje svojih družinskih članov, hkrati morajo biti osebe državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji ali tujci z dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji in stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, v primeru, da nimajo dovolj sredstev za preživljanje sebe oz. družinskih članov, aktivno rešujejo svojo socialno problematiko.

Višina denarne socialne pomoči je odvisna zlasti od prihodka (npr. plače, pokojnine) in premoženja (npr. avto, nepremičnina), ki ga imajo upravičenec ter njegovi družinski člani in števila oseb, ki jih mora upravičenec preživljati.

Denarna socialna pomoč se dodeli za določen čas, odvisno od okoliščin, ki so podlaga za dodelitev in višino denarne socialne pomoči. Vlogo za denarno socialno pomoč upravičenec pridobi in vloži pri centru za socialno delo.

Viri:
http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/denarna_socialna_pomoc/ ,

<https://www.zpiz.si/cms/?ids=content&inf=333>,

http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/pogreb_nina_in_posmrtnina/,

http://www.mddsz.gov.si/si/uveljavljanje_pravic/socialna_za_konodaja/varstveni_dodatek/.

INFORMIRANJE UPORABNIKOV POMOČI NA DOMU O PRAVICAH IZ JAVNIH SREDSTEV

Več informacij:

Center za socialno delo Dolenjske in Bele krajine,
enota Novo mesto

Resslova ulica 7B, 8000 Novo mesto

T: 07 3932 640, E: gpcsd.novom@gov.si

Zloženka je nastala v okviru projekta Dvig kakovostne integrirane oskrbe na domu

Izdelal: Anže Kimovec